

PRAWA CZŁOWIEKA

PODCZAS KONFLIKTÓW ZBROJNYCH

CZĘŚĆ 3

W trzeciej części naszego przewodnika edukacyjnego zajmiemy się tematem ludobójstwa. 5 grudnia 2024 roku Amnesty International opublikowała raport *Czujesz się jak podczłowiek: izraelskie ludobójstwo Palestyńczyków w Strefie Gazy*, który szczegółowo analizuje naruszenia praw człowieka popełnione przez Izrael między 7 października 2023 r. a początkiem lipca 2024 r. podczas ofensywy wojskowej w Strefie Gazy prowadzonej w następstwie ataków Hamasu z 7 października 2023 r. Z raportem możesz zapoznać się [tutaj](#). Z przewodnika dowiesz się, co to jest ludobójstwo i w jaki sposób Amnesty udowadnia w raporcie, że ma ono miejsce w Strefie Gazy. Znajdziesz w nim przydatne argumenty na rzecz tego, że Izrael łamie Konwencję w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, oraz pytania do refleksji indywidualnej lub grupowej, a także propozycje konkretnych działań mających na celu wyrażenie sprzeciwu.

CO TO JEST LUDOBÓJSTWO?

Ludobójstwo to czyn (jeden lub więcej) zabroniony przez Konwencję w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, popełniony z jasnym zamiarem zniszczenia danej grupy narodowej, etnicznej, rasowej lub religijnej, w całości lub w części.

Czyny, o których mówi Konwencja, to:

- ▶ zabójstwo członków grupy;
- ▶ spowodowanie poważnego uszkodzenia ciała lub rozstroju psychicznego u członków grupy;
- ▶ rozmyślne stworzenie dla członków grupy warunków życia obliczonych na spowodowanie ich całkowitego lub częściowego zniszczenia fizycznego;
- ▶ stosowanie środków, które mają na celu wstrzymanie narodzin w obrębie grupy;
- ▶ przymusowe przekazywanie dzieci członków grupy do innej grupy.

Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa została uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 9 grudnia 1948 r. Z jej pełnym tekstem możesz zapoznać się [tutaj](#).

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ o prawnomiędzynarodowych normach ochrony praw człowieka i międzynarodowym prawie humanitarnym? Zapoznaj się z poprzednimi częściami naszej publikacji *Wszystko o prawach*, w której wyjaśniono, dlaczego prawa człowieka mają znaczenie podczas konfliktów zbrojnych. Materiał znajdziesz [tutaj](#).

ABY STWIERDZIĆ, ŻE OKREŚLONE ZACHOWANIE JEST LUDOBÓJSTWEM, MUSI ZOSTAĆ POPEŁNIONY CO NAJMNIEJ JEDEN Z TYCH PIĘCIU CZYNÓW

KTÓRYCH ZAMIAREM JEST ZNISZCZENIE, W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI, GRUPY NARODOWEJ, ETNICZNEJ, RASOWEJ LUB RELIGIJNEJ

INTENCJONALNOŚĆ

Aby uznać dane działania za ludobójstwo, kluczowe jest udowodnienie, że sprawcy mieli zamiar zniszczenia określonej grupy ludzi. Można to ocenić na podstawie bezpośrednich dowodów, takich jak rozkazy czy wypowiedzi sprawców. Jeśli tego typu dowodów brakuje, analizuje się inne przesłanki, np. ogólny kontekst wydarzeń, powtarzające się wzorce działań, skalę i systematyczność ataków oraz rozmiar szkód i liczbę ofiar wśród danej grupy. Wszystko to pomaga określić, czy działania były celowo wymierzone w jej całkowite lub częściowe zniszczenie.

W swoim raporcie Amnesty International udokumentowała trzy z pięciu aktów ludobójstwa, które wymienia Konwencja. Są to:

- ▶ zabijanie członków grupy narodowej lub etnicznej, rasowej lub religijnej;
- ▶ powodowanie u nich poważnych obrażeń fizycznych lub psychicznych;
- ▶ umyślne stwarzanie warunków do życia obliczonych na fizyczne zniszczenie ludzi.

Przyjrzymy się teraz po kolei każdej przestanie ludobójstwa zawartej w Konwencji i pokażemy, które sytuacje opisane w raporcie im odpowiadają.

1 ZABÓJSTWO CZŁONKÓW GRUPY

Amnesty International udokumentowała powtarzające się, bezpośrednie ataki Izraela na ludność cywilną i obiekty cywilne w Strefie Gazy oraz umyślne ataki bez rozróżniania celów na tym terenie. Operacje te przeprowadzono w sposób mający na celu spowodowanie dużej liczby ofiar śmiertelnych i rannych wśród ludności cywilnej. Raport dokumentuje co najmniej 15 izraelskich nalotów na cele w gęsto zaludnionych obszarach Gazy, które doprowadziły do śmierci 334 cywilów, w tym 141 dzieci, oraz zniszczenia budynków mieszkalnych i obiektów cywilnych. Przykładowo 14 grudnia 2023 r. podczas nalotu zniszczono dom w Rafah i zabito 31 cywilów, w tym dzieci. W wyniku izraelskich nalotów na Strefę Gazy liczba ofiar śmiertelnych wyniosła ponad 42 tys., a do października 2024 r. rany odniosło 97 590 Palestyńczyków, z czego 60% stanowiły kobiety, dzieci i osoby starsze. Tak wysoka liczba ofiar wskazuje na systematyczność i masowość działań wymierzonych przeciwko narodowi.

2 SPOWODOWANIE POWAŻNEGO USZKODZENIA CIAŁA LUB ROZSTROJU PSYCHICZNEGO U CZŁONKÓW GRUPY

Do października 2024 r. izraelskie naloty i ostrzały przyczyniły się do zranienia ponad **97 590 Palestyńczyków**, z czego **22,5 tys. osób odniosło obrażenia zmieniające życie** – obejmują one przypadki amputacji kończyn (szacowane na 4,5 tys. przypadków), oparzeń i ciężkich obrażeń rdzenia kręgowego i mózgu, które wymagają długotrwałej rehabilitacji. Podczas nalotu w Rafah w grudniu 2023 r. rany odniosły dziesiątki ludzi, a wśród ocalałych, w tym dzieci, są m.in. osoby trwale sparaliżowane lub okaleczone.

Mieszkańcy Strefy Gazy wielokrotnie doświadczyli przesiedleń (w niektórych przypadkach aż do 10 razy), życia w przeludnionych i niehigienicznych schronieniach oraz stałej ekspozycji na bombardowanie, co spowodowało u nich **głębokie traumy psychiczne**. Świadkowie i ofiary wojny mówią o chronicznym lęku, poczuciu beznadziei i depresji, które znacząco wpływają na ich codzienne funkcjonowanie.

3 ROZMYŚLNE STWORZENIE DLA CZŁONKÓW GRUPY WARUNKÓW DO ŻYCIA OBLICZONYCH NA SPOWODOWANIE ICH CAŁKOWITEGO LUB CZĘŚCIOWEGO ZNISZCZENIA FIZYCZNEGO

1. Oblężenie Gazy i ograniczenie dostępu do podstawowych zasobów

Izrael prowadzi pełne oblężenie Gazy od 7 października 2023 r., odcinając mieszkańców od dostaw żywności, wody, paliwa, energii i leków. Taka blokada wywołała kryzys humanitarny, w tym głód, zapaść systemu opieki zdrowotnej i masowe cierpienie cywilów. W ciągu dwóch miesięcy po rozpoczęciu oblężenia **ponad 2 mln osób** w Gazie doświadczyło głodu. W niektórych rejonach ludzie byli zmuszeni jeść trawę i karmę dla zwierząt. Według WHO 15% dzieci poniżej drugiego roku życia doświadczyło ostrego niedożywienia, a 5% było dotkniętych ciężkim niedożywieniem. Do kwietnia 2024 r. z powodu komplikacji zdrowotnych związanych z niedożywieniem zmarło 26 dzieci.

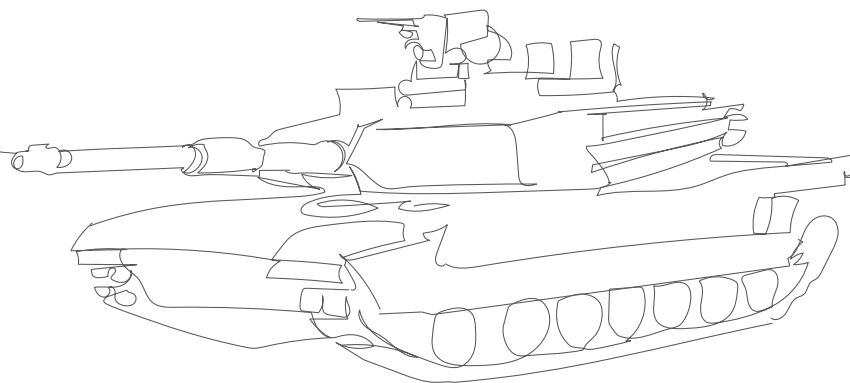

2. Zniszczenie infrastruktury niezbędnej dla przeżycia ludności

Izrael celowo niszczył w Gazie domy mieszkalne, szpitale, wodociągi, linie energetyczne oraz uprawy rolnicze. Do stycznia 2024 r. **84%** placówek ochrony zdrowia oraz **57% instalacji wodnych i sanitarnych** zostało uszkodzonych lub zniszczonych. Nieczystości zalegające na ulicach przyczyniły się do rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych. 63% upraw w Gazie zostało zniszczonych w wyniku celowego rozszerzenia strefy buforowej, co pozbawiło lokalną ludność dostępu do żywności oraz utrzymania.

3. Przymusowe przesiedlenia do miejsc o nieludzkich warunkach

Izrael zarządził przesiedlenie 90% populacji Gazy (1,9 mln osób) – często niejednokrotne – do przeludnionych obozów i prowizorycznych schronień. W niektórych obozach na jedną toaletę przypadało 340 osób, a na prysznic – 1290 osób. Obszary, do których przesiedlano ludzi, były często wcześniej bombardowane i nieprzystosowane do życia, przez co ludzie byli tam narażeni na choroby, w tym wybuch epidemii, zimno i inne niebezpieczeństwa.

4. Celowe blokowanie pomocy humanitarnej

Izrael systematycznie blokował wjazd pomocy humanitarnej do Strefy Gazy, nawet po międzynarodowych naciskach. Odcięcie dostaw energii spowodowało zatrzymanie pomp wodnych i kolaps systemu opieki zdrowotnej. Szpitale nie były zdolne zapewnić opieki pacjentom w stanie krytycznym, co doprowadziło do licznych zgonów, którym można było zapobiec.

5. Dehumanizacja Palestyńczyków i odmawianie im podstawowych praw

Wypowiedzi izraelskich polityków wskazują na intencjonalność niszczenia środowiska życia Palestyńczyków. Na przykład 10 października 2023 r. izraelski minister energii stwierdził:

„Nie dostarczymy więcej wody ani elektryczności. Co było, już nie wróci. Tak należy postępować z narodem morderców”.

OBALANIE MITÓW

Ludobójstwo w Strefie Gazy jest jedną z najpoważniejszych zbrodni współczesnych czasów, jednak towarzyszy mu wiele mitów i dezinformacji, które fałszują rzeczywistość. Narracje sugerujące, że wszyscy ludzie w Gazie to terroryści czy że ich cierpienie jest wyłącznie wynikiem działań Hamasu, zaciemniają prawdziwy obraz systematycznego niszczenia życia milionów cywilów. Co więcej, sam termin „ludobójstwo” dla wielu osób jest niejasny i często kojarzy się go tylko ze zbrodniami historycznymi, takimi jak Holokaust. W tym miejscu przyjrzymy się najczęściej funkcjonującym mitom i obalimy je w oparciu o fakty i regulacje międzynarodowe.

MIT 1: Wszyscy mieszkańcy Gazy wspierają Hamas, dlatego są odpowiedzialni za jego działania.

PRAWDA:

Mieszkańcy Palestyny to zróżnicowana grupa ludzi o różnych poglądach politycznych, społecznych i religijnych, a utożsamianie wszystkich Palestyńczyków z Hamasem nie znajduje uzasadnienia. W społeczeństwie palestyńskim istnieje wiele organizacji i frakcji politycznych, m.in. Fatah, Ludowy Front Wyzwolenia Palestyny (PFLP) czy Demokratyczny Front Wyzwolenia Palestyny (DFLP). Hamas jest jedną z opcji politycznych, ale nie reprezentuje wszystkich Palestyńczyków. Ponadto wielu mieszkańców Gazy podległych Hamasowi krytykuje jego politykę lub pozostaje apolitycznych. W Strefie Gazy działają mechanizmy represyjne. Wiele osób obawia się wyrażać publicznie swoje prawdziwe opinie z obawy przed konsekwencjami ze strony Hamasu. Brak otwartej krytyki wobec tego ugrupowania niekoniecznie oznacza poparcie. Większość Palestyńczyków w Strefie Gazy to cywile, którzy cierpią zarówno z powodu działań militarnych Hamasu, jak i z powodu izraelskich ataków. Przez utożsamianie całej ludności Gazy z Hamasem tracimy z oczu jej codzienne problemy, takie jak niedostatek żywności, wody i brak schronienia, które są wynikiem trwającego konfliktu.

MIT 2: Izraelskie rozkazy ewakuacji mają na celu ochronę ludności cywilnej w Strefie Gazy.

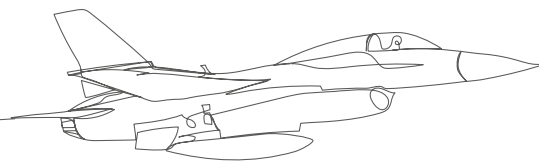
PRAWDA:

Choć Izrael twierdzi, że rozkazy masowej ewakuacji mają na celu ochronę ludności cywilnej, rzeczywistość pokazuje, że prowadzą one do jeszcze większego zagrożenia życia ludności, co stanowi naruszenie zasad międzynarodowego prawa humanitarnego. Amnesty International udokumentowała, że rozkazy przesiedlenia były chaotyczne i często niemożliwe do wykonania; zmuszały Palestyńczyków do życia w nieludzkich warunkach, bez dostępu do podstawowych środków przetrwania.

Pierwszy masowy rozkaz ewakuacji z 13 października 2023 r. dotyczył 1,1 mln mieszkańców północnej części Strefy Gazy. Ludzie byli zmuszeni do opuszczenia swoich domów w ciągu kilku godzin, często pieszo, bez możliwości zabrania ze sobą zapasów żywności czy leków. Uchodźcy tłoczyli się w przepełnionych i nieprzystosowanych miejscach, gdzie brakowało wody, jedzenia i opieki medycznej. Amnesty dokumentowała przypadki, w których osoby ewakuujące się zgodnie z rozkazami były atakowane lub ginęły w wyniku bombardowań, co podważa izraelskie twierdzenia, jakoby działania te miały na celu ochronę ludności cywilnej. Wielu Palestyńczyków uznało, że nie ma bezpiecznego miejsca, do którego mogliby uciec. Większość osób, które opuściły północną część Gazy, trafiło do jej południowych regionów, takich jak Rafah i Deir al-Balah, które już wcześniej były przeludnione. Ludzie koczowali w nieludzkich warunkach, dzieląc przestrzeń w prowizorycznych obozach, często bez dostępu do wody, toalet czy lekarstw. Według raportu na jedną toaletę przypadało nawet 340 osób, co przyczyniło się do rozwoju chorób i pogarszania się i tak złych warunków życia.

OBALANIE MITÓW

MIT 3: Głód i kryzys humanitarny w Strefie Gazy wynikają wyłącznie z działań Hamasu.

PRAWDA:

Twierdzenie, że kryzys humanitarny w Strefie Gazy jest wyłącznie efektem działań Hamasu, nie uwzględnia kluczowej roli Izraela, który niszczy miejscową infrastrukturę oraz ogranicza dostawy i dostęp do pomocy humanitarnej. Choć Hamas ponosi częściową odpowiedzialność za sytuację w regionie, to właśnie działania Izraela doprowadziły do katastrofalnych warunków życia mieszkańców w Gazie.

Od 2007 roku Izrael utrzymuje ścisłą blokadę Gazy, w ramach której ogranicza import podstawowych towarów, takich jak żywność, paliwo czy materiały budowlane, a także eksport produktów, co podkopuje gospodarkę regionu. Blokada ta utrudnia dostarczanie na miejsce pomocy humanitarnej oraz uniemożliwia mieszkańcom korzystanie z podstawowych zasobów, takich jak czysta woda i elektryczność. Podczas ataków zbrojnych Izraelczycy niszczą kluczowe obiekty infrastruktury, w tym szpitale, szkoły, instalacje wodno-kanalizacyjne i elektrownie. Skutkiem jest zafamanie systemu ochrony zdrowia, szerzenie się chorób oraz brak dostępu do podstawowych udogodnień, co zwiększa cierpienie ludności cywilnej. Izrael wielokrotnie blokował lub opóźniał dostawy pomocy humanitarnej do Gazy, co skutkowało niedoborami żywności, wody i leków. Raporty Amnesty International wskazują, że w pewnym momencie wprowadzono nawet całkowitą blokadę, która uniemożliwiała jakikolwiek transport przez granice Gazy. W wyniku działań wojennych zniszczono ważne obszary rolne, w tym pola uprawne i infrastrukturę irygacyjną. Według raportów ONZ i Amnesty izraelskie wojska celowo uderzały w tereny rolnicze, by pozbawić ludzi lokalnych źródeł żywności. Władze Izraela często wskazują na Hamas jako głównego winnego kryzysu, pomijając własną rolę w jego pogłębianiu. Jednocześnie argumenty, że Hamas wykorzystuje cywilów i pomoc humanitarną do celów wojskowych, są często wykorzystywane jako pretekst do utrzymywania blokady.

MIT 4: Obiekty cywilne są bombardowane, ponieważ ukrywają się w nich członkowie Hamasu.

PRAWDA:

Międzynarodowe prawo humanitarne jasno wskazuje, że obecność celów wojskowych w budynkach cywilnych nie pozbawia tych obiektów ochrony, jeżeli działanie zbrojne mogłoby spowodować nieproporcjonalne znaczące straty wśród ludności cywilnej lub mieniu. Amnesty International udokumentowała przypadki, gdy w atakach Izraela na Strefę Gazy niszczone były budynki mieszkalne, szkoły i szpitale mimo braku dowodów na ich wykorzystywanie przez Hamas. Ataki na obiekty cywilne powinny być podejmowane jedynie po wdrożeniu wszelkich środków ostrożności; należą do nich ostrzeżenia dla ludności cywilnej i zminimalizowanie szkód. Tymczasem w Strefie Gazy wielokrotnie dochodziło do ataków, które powodowały znaczące straty i których nie poprzedzały wyraźne ostrzeżenia, co wskazuje na naruszenie tych zasad. Twierdzenie, że wykorzystywanie przez Hamas infrastruktury cywilnej uzasadnia jej bombardowanie, nie może być wymówką dla operacji wojskowych powodujących masowe zniszczenia i ofiary wśród ludności cywilnej. Międzynarodowe prawo nie pozwala na takie działania, a dowody wskazują, że często nie były one skierowane na osiągnięcie uzasadnionego celu wojennego.

OBALANIE MITÓW

MIT 5: **Blokada Gazy ma na celu wyłącznie ochronę Izraela.**

PRAWDA:

Izrael uzasadnia blokadę Gazy koniecznością zapewnienia swojemu państwu ochrony przed atakami Hamasu. Jednak blokada, która trwa od 2007 roku, wykracza daleko poza działania obronne i skutkuje systematycznym niszczeniem gospodarki, infrastruktury i warunków życia mieszkańców Gazy. W praktyce prowadzi to do zbiorowego karania całej populacji, co jest sprzeczne z międzynarodowym prawem humanitarnym. Blokada zakłada radykalne ograniczenia w imporcie i eksporcie, co uniemożliwia Gazie rozwój gospodarczy. Rolnictwo, rybołówstwo i przemysł – kluczowe sektory gospodarki – zapadły się zarówno w wyniku blokady, jak i celowych ataków Izraela na infrastrukturę. Blokada skutkuje niedoborami wody, prądu, żywności i opieki medycznej. Ze względu na regularne ograniczenia dostaw paliwa nie mogą poprawnie funkcjonować generatory zasilające szpitale oraz stacje uzdatniania wody. Zakazano wwozu także wielu innych podstawowych towarów – pod pretekstem, że mogą zostać wykorzystane do celów dywersyjnych. Amnesty International wskazuje, że wiele spośród tych artykułów nie ma żadnego potencjału militarnego, a ich brak uderza jedynie w ludność cywilną. Rezultatem tych działań Izraela jest kryzys humanitarny, który Amnesty International określa jako celowe tworzenie warunków życia uniemożliwiających przetrwanie ludności cywilnej. Blokada nie jest wymierzona wyłącznie w Hamas – dotyka 2,2 mln mieszkańców Gazy, z których większość to cywile. Zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym stosowanie zbiorowej kary jest zakazane. Amnesty International dokumentuje, że blokada jest częścią szerszej polityki Izraela mającej na celu wyniszczenie społeczności palestyńskiej w Gazie. Izrael dysponuje technologią i zdolnościami wywiadowczymi, które umożliwiają precyzyjne działania wymierzone w grupy zbrojne. Jednak zamiast tego wybiera rozwiązania, które krzywdzą całą ludność cywilną, w tym dzieci, osoby starsze i chore, co sugeruje, że blokada ma także inne cele niż tylko bezpieczeństwo

MIT 6: **Ludobójstwo musi wyglądać jak Holocaust, aby mogło być za takie uznane.**

PRAWDA:

Ludobójstwo przyjmuje różne formy i nie musi powielać wzorca Holocaustu, aby zostało uznane za zbrodnię w prawie międzynarodowym. Chociaż Holocaust jest prawdopodobnie najbardziej znanym przykładem ludobójstwa, inne przypadki – takie jak ludobójstwo w Rwandzie czy zbrodnia przeciwko ludowi Rohingya – dowodzą, że każde takie przestępstwo może mieć unikatowy charakter i polegać na różnych sposobach niszczenia grup ludzi. Przypadki ludobójstw różnią się pod względem kontekstu, użytych metod i dynamiki. Holocaust, jako ludobójstwo zorganizowane na szeroką skalę przez jedno państwo, do którego przeprowadzenia wykorzystano obozy śmierci, nie jest jedynym modelem masowej zagłady – np. w Rwandzie ludobójstwa dokonywano głównie przez mordowanie z wykorzystaniem broni ręcznej. Natomiast w Strefie Gazy, jak wskazuje Amnesty International, zachodzi powolne niszczenie ludności poprzez złe warunki życia, systematyczne przesiedlenia i blokadę dostępu do wody, żywności i opieki zdrowotnej, co Amnesty określa jako działania o znamionach ludobójstwa. Ludobójstwo nie musi być szybkie ani brutalne w tradycyjnym rozumieniu. Kluczowym elementem jego definicji jest zamiar zniszczenia danej grupy narodowej, etnicznej, rasowej lub religijnej, a nie metoda jego realizacji. Międzynarodowe sądy uznają, że ludobójstwo może przybierać formę zarówno bezpośredniego zabijania, jak i niszczenia warunków życia. Porównywanie różnych aktów ludobójstwa do Holocaustu może wpłynąć na naszą zdolność do rozpoznawania innych form ludobójstwa, które przybierają niekiedy mniej oczywiste, ale równie niebezpieczne oblicza. Każde ludobójstwo jest wyjątkowe i każde ma ten sam cel: zniszczenie określonej grupy ludzi. Zrozumienie tej kwestii jest kluczowe dla opracowania skutecznych mechanizmów zapobiegawczych.

OBALANIE MITÓW

MIT 7: Działania Izraela w Strefie Gazy są uzasadnione, ponieważ wymagają precyzyjnej walki w gęsto zaludnionych terenach.

PRAWDA:

Twierdzenie, że działania wojenne Izraela są w pełni uzasadnione ze względu na konieczność prowadzenia operacji w gęsto zaludnionych obszarach, nie znajduje uzasadnienia w świetle międzynarodowego prawa humanitarnego i dowodów zebranych przez Amnesty International. Prowadzenie działań militarnych w terenach zabudowanych jest wyzwaniem; prawo wojenne nakłada na strony konfliktu zbrojnego obowiązek minimalizowania szkód, które poniesie ludność cywilna – obejmuje to proporcjonalność rozmiaru ataków do miejsca i ochronę infrastruktury niezbędnej ludziom do przetrwania. Tymczasem Amnesty udokumentowała w Gazie bezpośrednie ataki na budynki cywilne, użycie ciężkich bomb w gęsto zaludnionych rejonach oraz celowe niszczenie obiektów kluczowych dla ludności, takich jak szpitale czy systemy wodno-kanalizacyjne. Działania te wykraczają poza standardowe prowadzenie operacji wojennej i są przejawem łamania zasad proporcjonalności oraz konieczności wojskowej. Jak wskazuje Amnesty, zrujnowanie warunków życia cywilów i bezpośrednie na nich ataki pokazują, że celem Izraela nie jest wyłącznie obrona przed Hamasem, ale także wyniszczenie całej populacji.

LICZBA OFIAR ŚMIERTELNYCH I RANNYCH PALESTYŃCZYKÓW

od 7 października 2023 do 7 października 2024 r.

42 010 ZABITYCH

W TYM ► **12 533** DZIECI | **786** NIEMOWLĄT | **7 216** KOBIEC | **3 447** OSÓB STARSZYCH | **18 028** MĘŻCZYŻN

97 590 RANNYCH

SKALA PRZYMUSOWYCH PRZESIEDLEŃ W GAZIE

90% (1,9 MLN OSÓB)

POPULACJI ZOSTAŁO CO NAJMNIEJ RAZ PRZESIEDLONYCH

84%

TERYTORIUM OBJĘTE BYŁO NAKAZAMI EWAKUACJI

ZNISZCZENIA INFRASTRUKTURY I DOMÓW W GAZIE

między październikiem 2023 a lipcem 2024 r.

63%

WSZYSTKICH BUDYNKÓW ZOSTAŁO ZNISZCZONYCH LUB USZKODZONYCH

290820

DOMÓW ZOSTAŁO ZNISZCZONYCH LUB POWAŻNIE USZKODZONYCH

DOTYKAJĄC

1,08 MLN LUDZI

IŁOŚĆ GRUZU POWSTAŁEGO W WYNIKU BOMBARDOWAŃ OSZACOWANO NA

41 MLN TON
14 X WIĘCEJ

NIŻ WE WSZYSTKICH KONFLIKTACH OD 2008 R. ŁĄCZNIE

ZAANGAŻUJ SIĘ

Zainteresował cię ten temat? Chcesz pogłębić swoją wiedzę, zaangażować się w nagłośnienie naszego raportu albo przeciwdziałać ludobójstwu? Poniżej znajdziesz kilka pytań do refleksji oraz sugestii prostych działań, które możesz wykonać.

PYTANIA DO REFLEKSJI:

1. Wyobraź sobie, że mieszkasz w Strefie Gazy i musisz się ewakuować w ciągu kilku godzin, nie wiedząc, gdzie będziesz mógł/mogła się zatrzymać. Jakie byłyby twoje największe obawy? Co byś próbował/próbowała zabrać ze sobą?
2. Jak myślisz, dlaczego reakcja międzynarodowej społeczności na sytuację w Strefie Gazy jest taka, jaka jest? Jak można by ją poprawić?
3. Dlaczego tak łatwo przyjmują się uproszczone narracje, takie jak utożsamianie wszystkich Palestyńczyków z Hamasem? Jakie skutki ma dezinformacja w kontekście konfliktów zbrojnych?
4. Jak myślisz, w jaki sposób indywidualne działania (np. szerzenie rzetelnych informacji) mogą pomóc w przeciwdziałaniu łamaniu praw człowieka?

CO MOŻESZ ZROBIĆ:

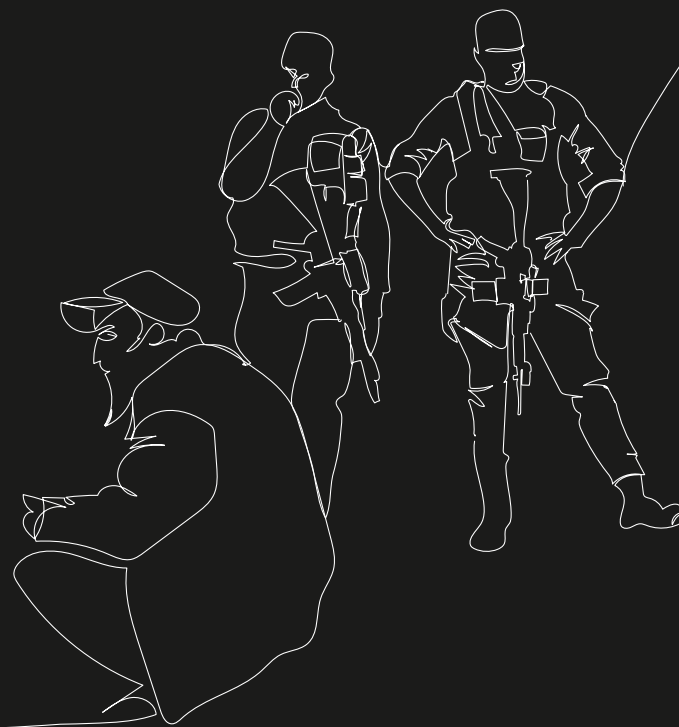
1. **Zaapeluj do ambasady Izraela** – wejdź na https://www.amnesty.org.pl/akcje/petycja_zatrzymaj_izraelskie_ludobojstwo_w_strefie_gazy/ i wyślij list do ambasadora Izraela, w którym wezwiesz rząd Izraela do natychmiastowego zakończenia ludobójstwa na Palestyńczykach w okupowanej Strefie Gazy.
2. **Dziel się wiedzą** – przeczytaj wybrany fragment raportu Amnesty dotyczący jednego z funkcjonujących mitów i podziel się swoimi wnioskami z bliską osobą. Napisz krótki post w mediach społecznościowych, który mógłby zwiększyć świadomość o sytuacji w Gazie. Uwzględnij wiarygodne źródła i opisz jeden z mitów przedstawionych w materiale.
3. **Zaangażuj się w aktywizm** – dołącz do Grupy Lokalnej Amnesty w twoim mieście i zaplanuj z innymi akcję wzywającą Izrael do zaprzestania łamania praw człowieka w Strefie Gazy. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

CHCESZ DOWIEDZIEĆ SIĘ WIĘCEJ

na temat życia na okupowanym terytorium? Zapoznaj się z grą *This War of Mine: Forget Celebrations Charity DLC* polskiego wydawcy 11bit Studios. W grze wcielasz się w osoby żyjące w strefie konfliktu zbrojnego. Cały dochód ze sprzedaży gry jest przekazywany na rzecz organizacji pozarządowych, m.in. Amnesty International. Wjedź [tutaj](#) i sprawdź.

PRAWA CZŁOWIEKA
PODCZAS KONFLIKTÓW
ZBROJNYCH

amnesty.org.pl

